

Anna Polednáková
Miloš Bikár

EKONOMICKÉ MODELY FÚZIÍ A AKVIZÍCIE

Abstract: *The present paper deals with the issue of theoretical approaches to explaining the wave of mergers and acquisitions. In the introduction, the authors describe the nature of behavioural finance, which is associated with modern portfolio theory and the efficient markets hypothesis. The essence of behavioural theory is that the incorrect valuation of assets comes from psychological reasons. The authors of these theories claim that intelligent managers perceive these weaknesses and take advantage of them through acquisitions. Errors of high market valuation may be related to a high overestimation of synergies, leading to waves of mergers. In their conclusions the authors state that even if the merger is part of a wave of mergers, which are controlled by neoclassical reasons, most mergers are the work of companies valued wrong.*

Keywords: *mergers, acquisitions, behavioral patterns, psychological factors, the theory of efficient markets, portfolio theory*

JEL: G 34, G 1

Úvod

Globalizácia a liberalizácia trhov, rýchlo sa meniace podnikateľské prostredie znamenajú rast konkurencie medzi spoločnosťami. Táto situácia vedie spoločnosti k tomu, že hľadajú možnosti ako uspieť v konkurenčnom boji, ako zvýšiť svoj podiel na trhu, resp. dosiahnuť vyšší zisk. K nástrojom, ktoré môžu spoločnosti využiť na dosiahnutie týchto zámerov, patria fúzie a akvizície, ktoré sú bežnou súčasťou trhovej ekonomiky a dôležitým nástrojom vo finančnom riadení podniku. Predstavujú prostriedok prenosu zdrojov tam, kde sú najviac potrebné, a tiež prostriedok výmeny nedostatočne výkonných manažérov. Počas vývoja hospodárstva sa vyskytlo množstvo vln fúzií a akvizícií. V tomto období vzniklo množstvo teórií, ktoré sa snažili vysvetliť príčiny týchto vln.¹ Jednou z teórií, ktorá sa pokúsila vysvetliť príčiny uvedených vln, je behaviorálna teória.

¹ *V USA bolo počas rokov 1890 až 2010 7 vln fúzií a akvizícií. V prvej vlne v roku 1890 to bolo 2 600 fúzií, v druhej vlne v roku 1920 8 000 fúzií a v tretej vlne v roku 1960 12 000 fúzií. Vo Veľkej Británii počas rokov 1960 až 2010 to boli 4 vlny fúzií. Podrobnejšie o týchto vlnách, ich príčinách, ako aj hodnote v jednotlivých obdobiach pozri: S. Sudarsanam [10]*